

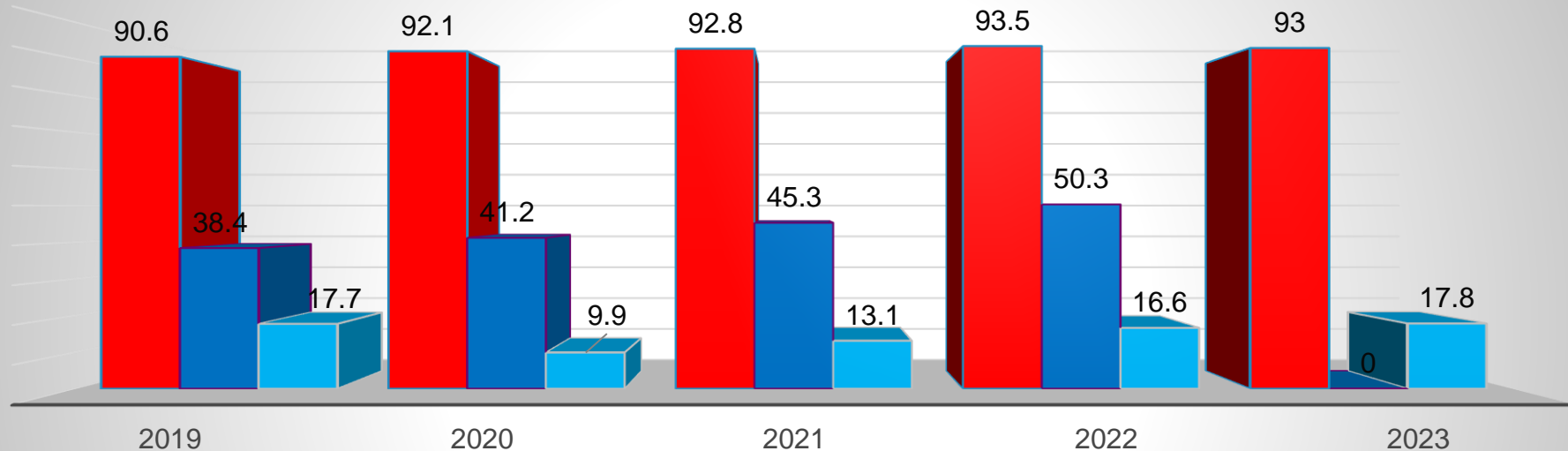

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний өнөөгийн байдал тулгамдаж буй асуудлууд

АУ-НЫ МАГИСТР, ЭТХ-ИЙН ДАРГА Ю.ИЧИННОРОВ

ЭХ, ХҮҮХДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2019	2020	2021	2022	2023
■ Жирэмсний хяналт	90.6	92.1	92.8	93.5	93
■ Эхийн эндэгдэл	38.4	41.2	45.3	50.3	0
■ 0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	17.7	9.9	13.1	16.6	17.8

Жирэмсний эрт үеийн хяналт сүүлийн 5 жилийн байдлаар **3.5** хувиар нэмэгдсэн бөгөөд 2023 онд **ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ** гараагүй байна.

0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл тууштай буурахгүй байна.

Эхийн эрүүл мэндийн үзүүлэлт

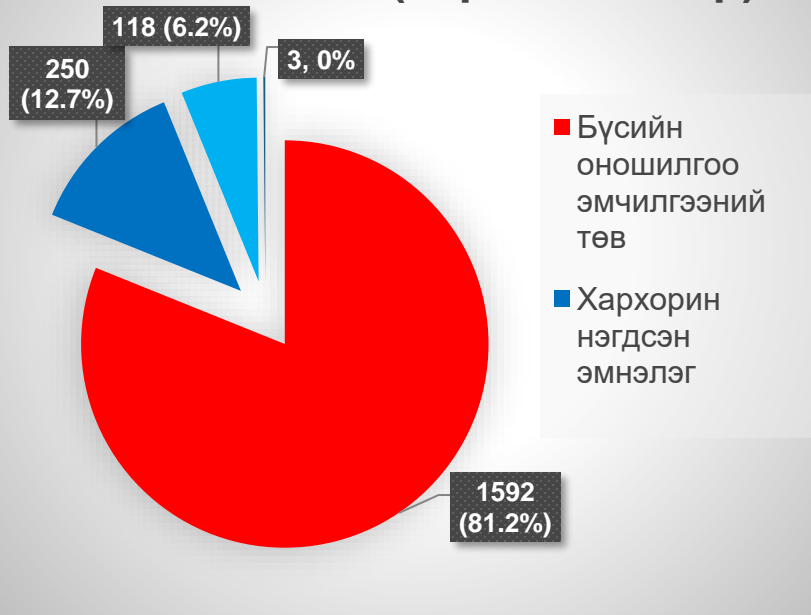
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

№	Үзүүлэлт	2019	2020	2021	2022	2023	2022/2023
1	Амаржсан эх	2586	2421	2202	1989	1960	29 төрөлт ↓
2	Амьд төрөлт	2605	2428	2206	1987	1969	18 тохиолдол ↓
3	Амьгүй төрөлт	9	11	8	12	5	7 тохиолдол ↓
4	Амьгүй төрөлтийн түвшин	3.4	4.5	3.6	6.0	2.5	3.5 промил ↓
5	Эхийн ноцтой хүндрэл	11	4	0	1	4	4 Тохиолдол ↓

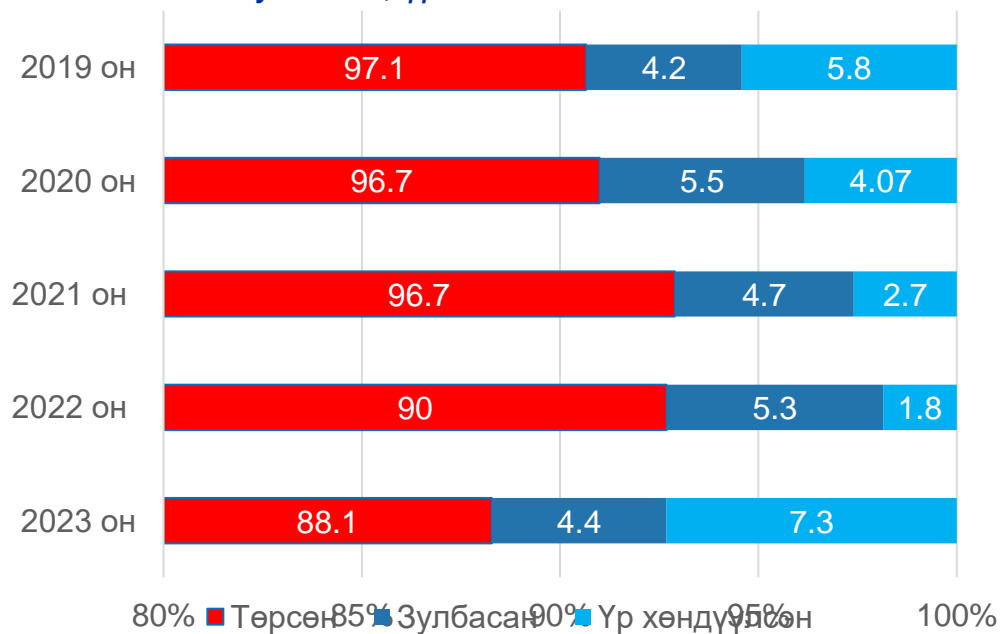

Жирэмслэлт төрөлтийн мэдээлэл

2023 оны төрөлт (харьяалалаар)

Жирэмсний хяналтанд орсон эмэгтэйчүүдийн төрөлт, зулбалт, үр хөндөлтийн байдал

Жирэмсний хяналтанд орсон эмэгтэйчүүдийн дунд ураг өсөлтгүй болох, зулбах тохиолдлын хувь буурахгүй байна.

2023 онд үр хөндөлт өмнөх оноос 5.5 хувиар өссөн байна.

Жирэмсний эрт үе, нэрийн хяналт

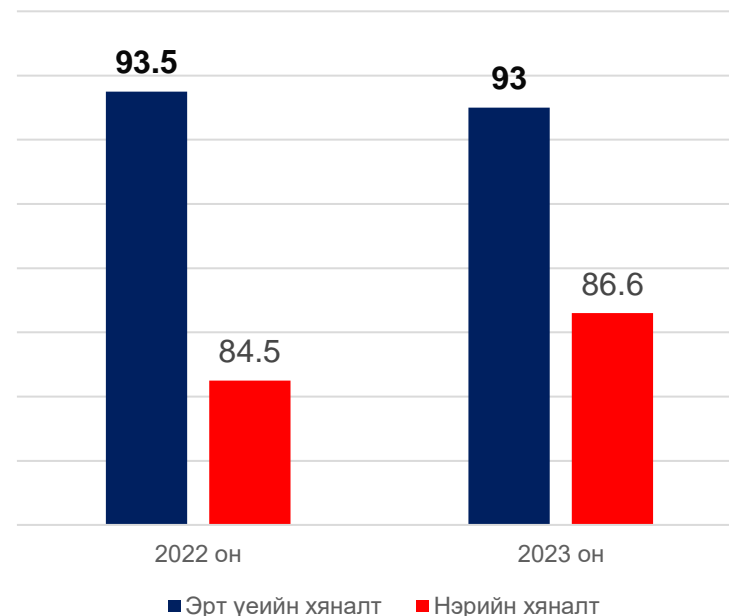
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ХӨВРХАНГАЙ АЙМАГ

Жирэмсний эрт үеийн хяналт

	2022 он	2023 он
ББУ	76.7	97.4
Бат-Өлзий	93.8	94.8
Баянгол	94.1	92.9
Баянөндөр	94.6	97.7
Богд	93.6	94.7
Бүрд	91.2	94.1
Гучин-ус	100.0	100.0
Есөнзүйл	92.3	88.6
ЗБУ	76.5	85.2
Нарийнтээл	98.4	100.0
Өлзийт	86.4	94.1
Сант	100.0	100.0
Тарагт	90.7	60.0
Төгрөг	96.8	100.0
Уянга	97.9	95.9
Хайрхандулаан	93.8	94.7
Хархорин	91.3	92.7
Хужирт	83.7	79.8
Уянсэтгэл	98.2	99.0
Түшигдөлгөөн	93.8	91.5
Нарны дөш	95.5	90.4
Энэрэл-Хархорин	89.8	95.0
Аймгийн дундаж	93.5	93.0
Улсын дундаж	91.6	92.2

Жирэмсний нэрийн хяналт

	2022 он	2023 он
ББУ	73.2	93.1
Бат-Өлзий	80.0	89.5
Баянгол	96.0	95.8
Баянөндөр	72.0	98.0
Богд	94.1	96.0
Бүрд	78.3	88.7
Гучин-ус	98.0	92.4
Есөнзүйл	86.5	80.3
ЗБУ	81.9	77.4
Нарийнтээл	72.5	82.5
Өлзийт	76.4	90.3
Сант	74.8	86.5
Тарагт	86.6	58.7
Төгрөг	76.6	93.2
Уянга	71.5	93.9
Хайрхандулаан	98.0	96.0
Хархорин	90.0	91.1
Хужирт	69.5	70.0
Уянсэтгэл	82.1	88.4
Түшигдөлгөөн	76.0	78.3
Нарны дөш	70.8	80.7
Энэрэл-Хархорин	84.5	86.0
Аймгийн дундаж	81.3	86.6

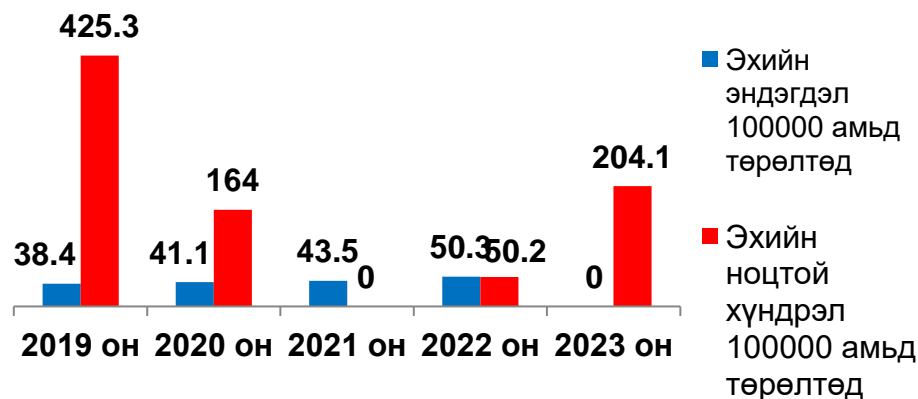
Жирэмсний нэрийн хяналтын хувь өмнөх оноос өссөн үзүүлэлттэй боловч программ ашиглах болон давхар хяналтын тогтолцоонд төдийлөн ахиц харагдахгүй байна.

Эхийн эндэгдэл, ноцтой хүндрэл

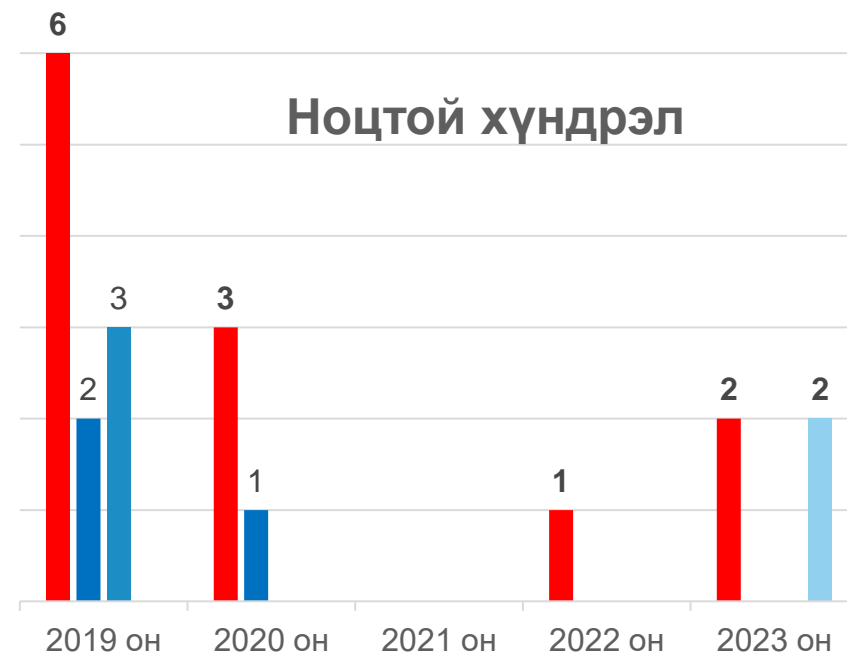

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
Бат-Өлзий	2	2			
Есөнзүйл	1	1			
Нарийнтээл ЗБУ				1	1
Сант	1				
Тарагт					1
Уянга	2				
Уянсэтгэл	1				1
Түшигдөлгөөн	2				1
Нарны дөш		1			
Түр оршин суугч	2				
НИЙТ	11	4	-	1	4

Ноцтой хүндрэл

- Умайн үйл ажиллагааны алдагдал - 57%
- Цус бүлэгнэлтийн үйл ажиллагааны алдагдал-16%
- Амьсгалын замын үйл ажиллагааны алдагдал- 16%
- Бөөр шээсний замын эмгэг (үжил, халдвар)- 11%

Хүүхдийн эрүүл мэндийн үзүүлэлт

2023 ОНЫ БАЙДЛААР АЙМГИЙН ХҮН АМЫН НИЙТ ӨВЧЛӨЛД 0-19 НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨВЧЛӨЛ **30,7%-ИЙГ ЭЗЭЛЖ БАЙНА.**

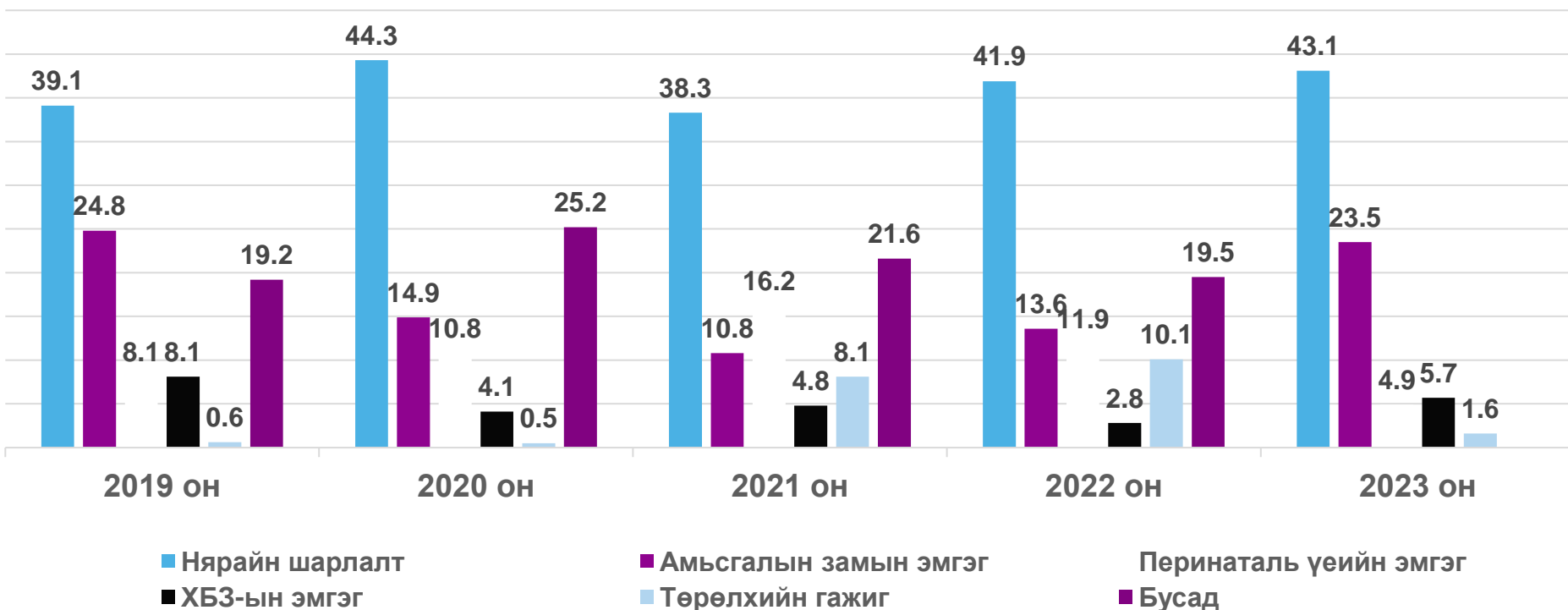
Өвчлөлийн бүтэц	0-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	5512	1730	966	482
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	1266	1685	1020	771
Арьсны өвчин	648	387	445	376
Чих хамар хоолой, нүдний өвчин	532	446	423	258
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	199	58	110	115
Осол, гэмтэл хордлого	211	166	220	138
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	90	178	165	295

0-4 насны хүүхдэд амьсгалын тогтолцоо, 5-19 насанд хоол боловсруулах замын өвчлөл тэргүүлж байна.

0-28 хоног хүртэлх нярайн тэргүүлэх өвчлөл

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

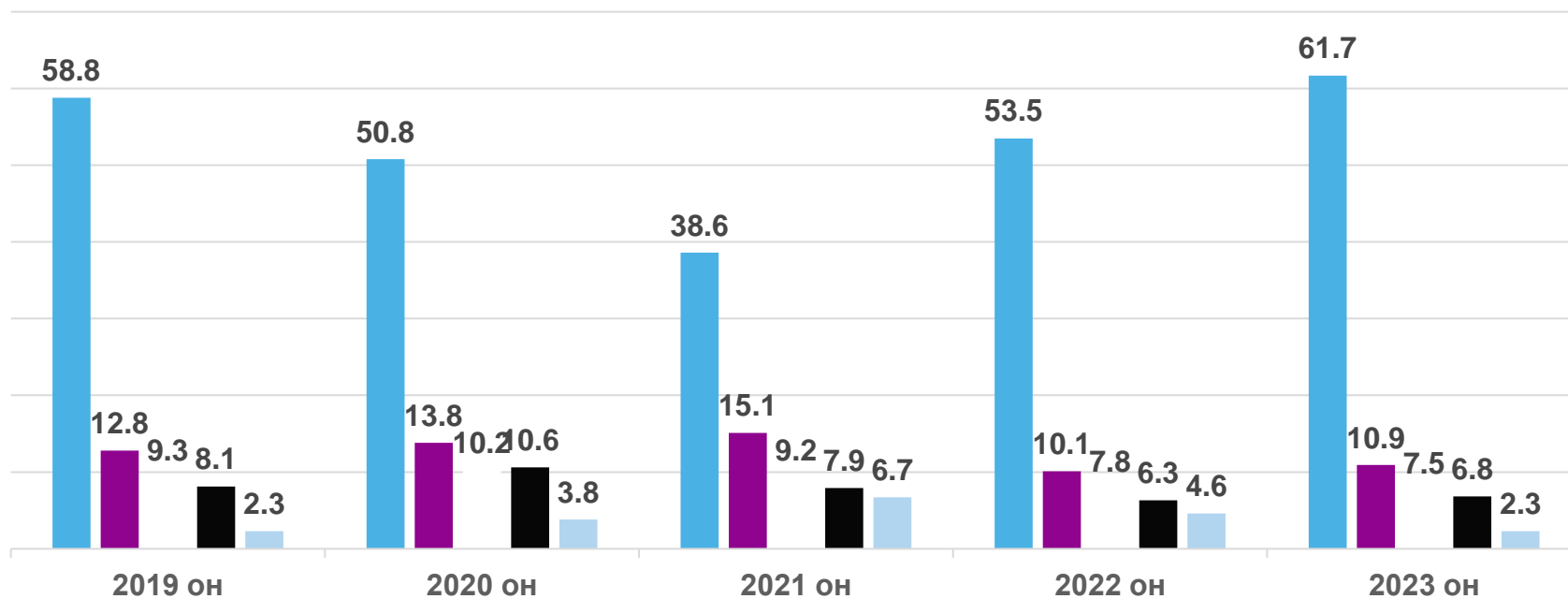

Нэг хүртэлх насны хүүхдийн нийт өвчлөлийн 32.3 хувийг нярайн шарлалт эзэлж байна.

Нялхасын тэргүүлэх өвчлөл

■ Амьсгалын замын эмгэг
Арьс, харшлын эмгэг

■ Хоол боловсруулах замын эмгэг
■ Нүд, ЧХХ-н эмгэг

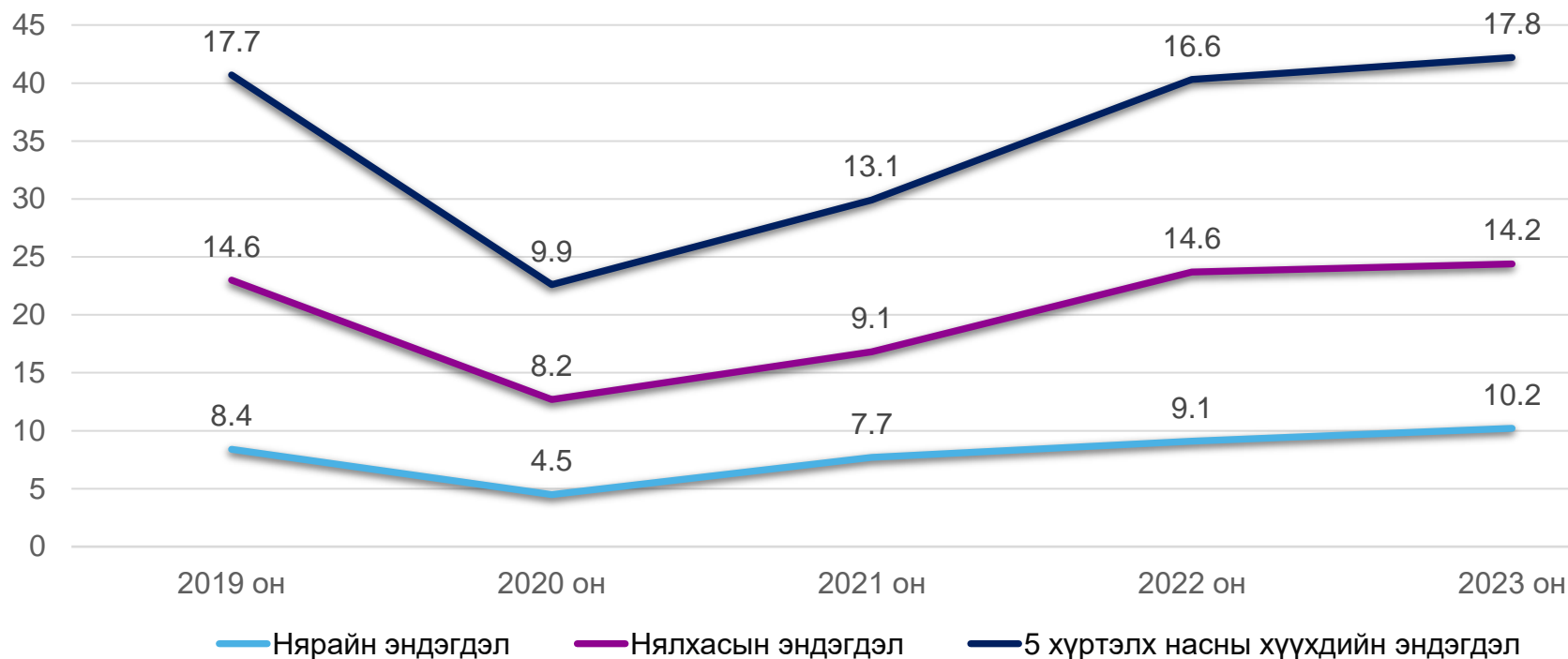
Нэг хүртэлх насны хүүхдийн амбулаторийн болон стационарийн өвчлөлд амьсгалын тогтолцооны өвчин хамгийн их хувийг эзэлж байна.

Нярай болон нялхас, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөнд/

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ХӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

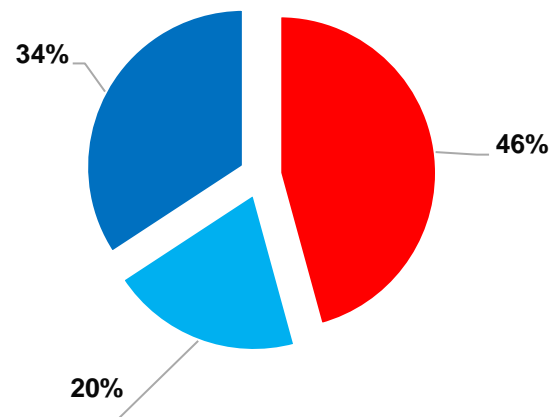
2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн **28** тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд **14.2** ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.4 пунктээр бага, улсын дунджаас **1.9** пунктээр их үзүүлэлттэй байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн **35** тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд **17.8** ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс **1.2** пунктээр, улсын дунджаас **1.2** пунктээр өндөр үзүүлэлттэй байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл (харьяалалаар)

	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
ББУ	1	0	1	1	2
Бат-Өлзий	2	1	2	5	4
Баянгол	4	0	0	2	1
Баянөндөр	2	0	2	0	0
Богд	2	3	1	2	1
Бүрд	0	2	1	0	0
Гучин-ус	1	0	0	0	0
Есөнзүйл	0	1	0	1	0
ЗБУ	1	0	2	2	2
Нарийнтээл	2	1	1	0	1
Өлзийт	1	0	0	1	1
Сант	2	1	1	1	0
Тарагт	2	0	0	2	2
Төгрөг	1	0	0	0	0
Уянга	6	0	2	1	1
Хайрхандулаан	3	1	0	3	2
Хархорин	1	1	0	4	0
Хужирт	1	4	0	2	5
Уянсэтгэл	3	5	6	2	1
Түшигдөлгөөн	4	1	2	2	2
Нарны дөш	1	2	4	1	3
Энэрэл-Хархорин	2	0	1	0	4
Харьяалалын бус	4	1	3	1	3
НИЙТ	46	24	29	33	35
Аймгийн дундаж	17.7	9.9	13.1	16.6	17.8
Улсын дундаж	16.1	14.0	13.9	15.4	14.9

- Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв
- Нэгдсэн эмнэлэг болон Сум өрхийн ЭМТ

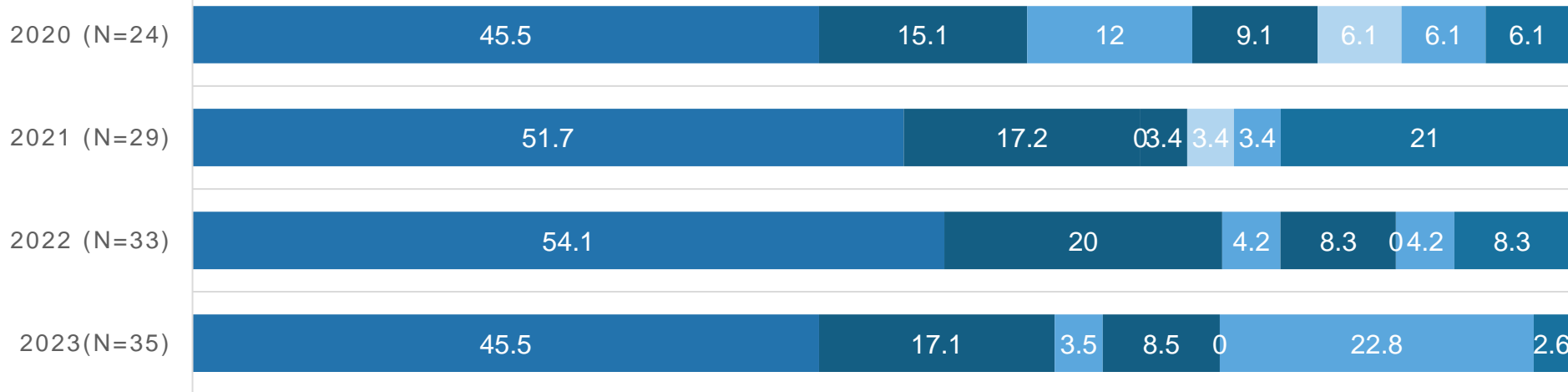
Нийт эндэгдлийн 45.7 хувь нь Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд, 20 хувь сум болон сумын нэгдсэн эмнэлэгт, 34.2 хувь нь гэртээ болон бусад газар эндсэн байна.

5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн тэргүүлэх шалтгаан,

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

	2023(n=35)	2022 (n=33)	2021 (n=29)	2020 (n=24)
■ Перинаталь үед үүссэн эмгэг	45.5	54.1	51.7	45.5
■ Осол, гэмтэл	17.1	20	17.2	15.1
■ Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	3.5	4.2	0	12
■ Төрөлхийн хөгжлийн гажиг	8.5	8.3	3.4	9.1
■ Хоол шингээх эрхтний өвчин	0	0	3.4	6.1
■ Амьсгалын тогтолцооны өвчин	22.8	4.2	3.4	6.1
■ Бусад	2.6	8.3	21	6.1

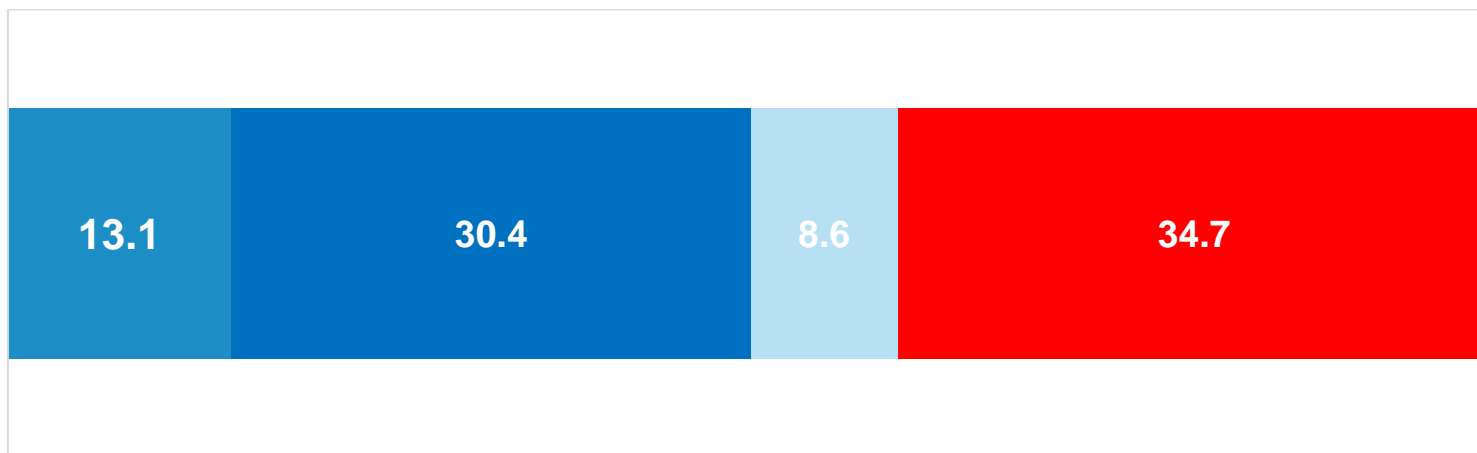

Эмнэлгийн нас баралт хугацаагаар

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

2023(N=23)

	2023(n=23)
■ 24 цагийн дотор	13.1
■ 1 - 7 хоногт	30.4
■ 8 -14 хоногт	8.6
■ 14 хоногоос дээш	34.7

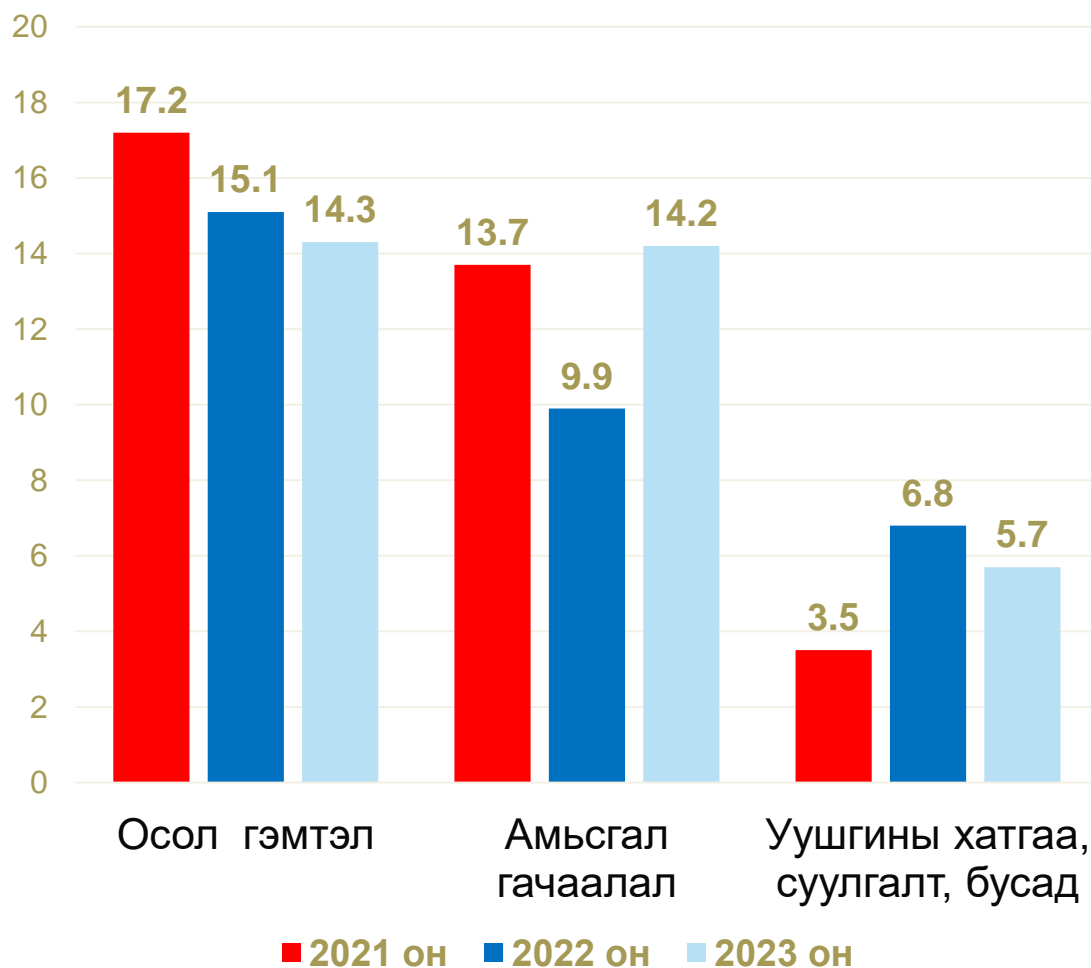
2023 онд 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 23 байна. Эдгээр тохиолдлын 3 (13.1) эндэгдэл нь хоног болоогүй буюу 30 минутаас – 3 цаг амьдарсан байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн нийт эндэгдлээс сэргийлэх боломжтой нас баралт (сүүлийн 3 жилээр)

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

Тогтвортой хөгжлийн зорилт
АЛСЫН ХАРАА – 2050
Зорилт 3.2
2030 он гэхэд урьдчилан
сэргийлэх боломжтой
нялхсын болон 5 хүртэлх
насны хүүхдийн эндэгдлийг
арилгах

Сувилахуйн тусламж үйлчилгээ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

Сувилахуйн
стандарт,
удирдамжийн
хэрэгжилт

3.4

2017

2.7

2018

3.7

2019

2.5

2020

1.6

2021

2.2

2022

2.7

2023

Гэрийн
сувилахуйн
тусламж
үйлчилгээ

47%

2017

61.2%

2018

80%

2019

85%

2020

90%

2021

90%

2022

91%

2023

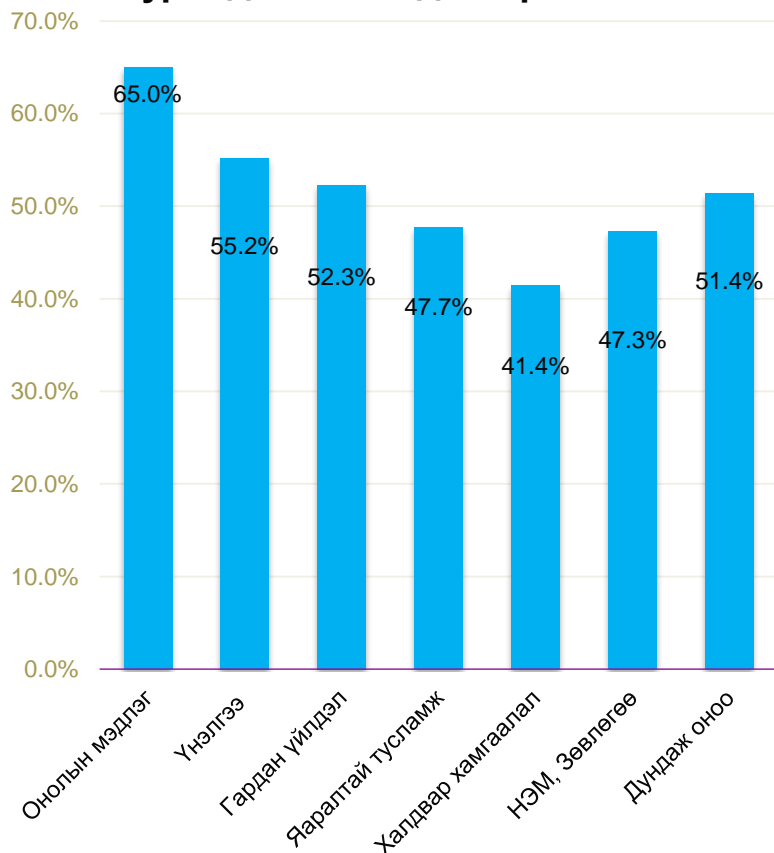

Сувилагч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн ажил мэргэжлийн уралдаан

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

Сувилагч эмнэлгийн мэргэжилтний ажил мэргэжлийн уралдааны нэгдсэн үнэлгээ

СУВИЛАГЧ, ЭМНЭЛГИЙН МЭРГЭЖИЛТНҮҮДИЙН АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН УРАЛДААНЫ НИЙЛБЭР ДҮН 2023 ОН

№	Сумын нэр	Онол	Онол /оноо/	Гэрийн даалгавар	Илтгэл	Гардан үйлдэл	Нийлбэр оноо
3	Баян-Өндөр сум	66.4	3.32	4.46	2.9	3.48	3.5
4	Баянгол сум	57	2.85	0	0	3.05	1.5
5	Богд сум	39.4	1.97	3.08	2.88	3.77	2.9
6	Бүрд сум	53.8	2.69	0	0	2.59	1.3
7	Гучин-Ус сум	46	2.3	0	0	2.88	1.3
8	Сант сум	40	2	0	0	3.2	1.3
9	Тарагт сум	68.4	3.42	0	2.74	0	1.5
10	Төгрөг сум	29	1.45	0	0	0	0.4
11	Уянга сум	67.6	3.38	3.5	3.24	4	3.5
12	Хайрхандулаан сум	68.4	3.42	3.1	3.8	3.42	3.4
13	Хархорин сум /Амжилт 1/	76.2	3.81	4.5	2.08	4.71	3.8
14	Хархорин сум /Амжилт 2/	77.4	3.87	3.6	2.7	3.4	3.4
15	Хужирт сум	69.6	3.48	3.2	2.88	3.42	3.2
16	Өлзийт сум	80.8	4.04	3.2	3.02	3.14	3.4
17	Уянсэтгэл ӨЭМТ	72.2	3.61	4.24	3.08	3.2	3.5
18	Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	87.2	4.4	4	3.3	4.14	4.0
19	ЭнэрэлХархорин ӨЭМТ	63.2	3.16	0	3.6	3.5	2.6
20	БОЭТ /Тэмүүлэл/	71.6	3.58	3.8	3.08	3.54	3.5
21	БОЭТ /Чадамж/	76.4	3.82	3.7	3	4.5	3.8
22	БОЭТ /Тэргүүн/	71	3.6	4.7	3.5	3.94	3.9
23	БОЭТ /Хүслийн жигүүр/	75.6	3.78	3.74	3.1	3.64	3.6
24	Чинмэнд эмнэлэг	74.6	3.73	3.96	3.02	3.8	3.6

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой тохиолдол, эрсдэлийн мэдээллийн нэгдсэн сан

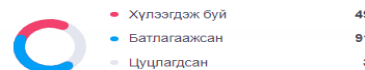
Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/112 дугаар тушаал

<http://eburtgel.hdc.gov.mn/login>

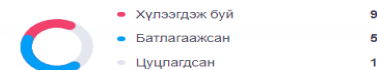
НҮҮР ХУУДАС | Өвөрхангай

Ажилтан 76
Хүлээгдэж буй: 0 Батлагаажсан: 72 Цуцлагдсан: 4

НИЙТ 143 **тохиолдол**

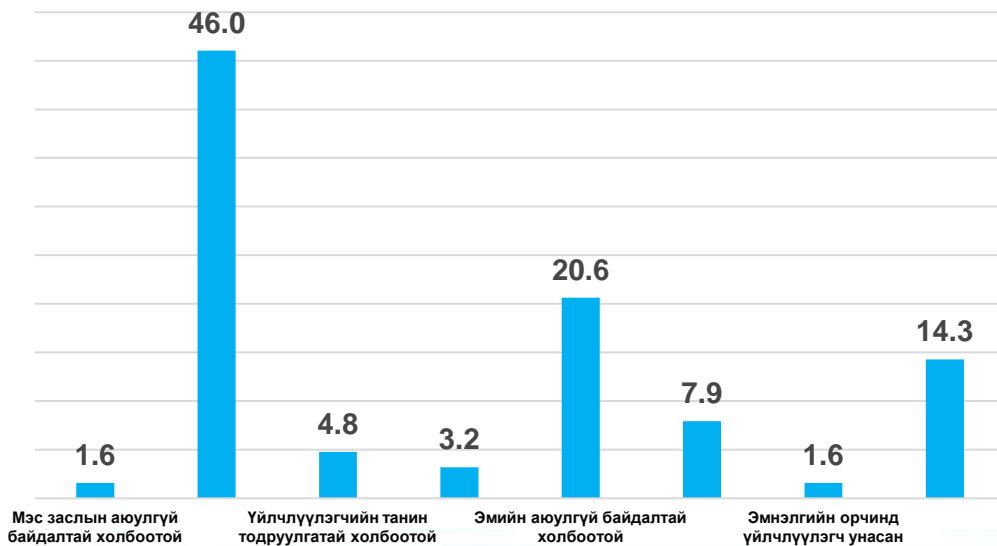

НИЙТ 15 **эрсдэл**

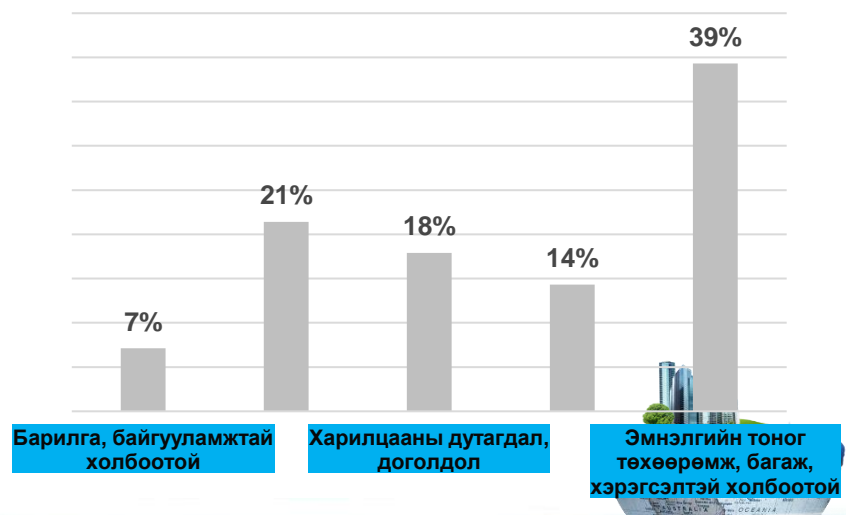

Тохиолдол байгууллагаар	1А (ТОХИОЛДОЛ)	1Б (АЛДАХ ДӨХСӨН ТОХИОЛДОЛ)	2 (ТААГҮЙ ТОХИОЛДОЛ)	3 (НОЦТОЙ ТОХИОЛДОЛ)	4 (ЭМНЭЛГИЙН АЛДАА)	5 (НИЙГМИЙН СҮЛЖЭЭГЭЭР ТҮГЭЭГДСЭН)	НИЙТ
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	14	10					24
Сумын эрүүл мэндийн төв	5	6					11
Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	27	22	4	3			56
НИЙТ							91

Эмнэлзүйн тохиолдол

Эмнэлзүйн бус тохиолдол

Магадлан итгэмжлэл

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

№	Эрүүл мэндийн байгууллага	Өмнөх магадлангийн хугацаа	Магадланд үнэлэгдсэн оноо	Хамрагдсан Жил
1	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	4	91.5	3 жил
2	Хархорин сумын Нэгдсэн эмнэлэг	2	91.0	3 жил
3	Баянгол сумын Эрүүл мэндийн төв	3	87.5	2 жил
4	Тарагт сумын Эрүүл мэндийн төв	2	85.6	2 жил
5	Бүрд сумын Эрүүл мэндийн төв	3	83.1	1 жил
6	ЗүүнБаян-Улаан сумын Эрүүл мэндийн төв	4	85.1	2 жил
7	Уянга сумын Эрүүл мэндийн төв	2	90.5	3 жил
8	Сэмжид рашаан сувилал	4	93.2	4 жил
9	Асрал Хайрхан хувийн эмнэлэг	2	85.0	2 жил
10	Энэрэл-Хархорин ӨЭМТ	1	90.8	3 жил
11	Ананд-Хужирт рашаан сувилал	4	96.1	4 жил
12	Чинмэнд хувийн эмнэлэг	4	94.7	2 жил
13	Арвайн манба дацан	Анх	94.7	2 жил
14	Ханхужирт рашаан сувилал	Анх	82.3	1 жил

Тушаал шийдвэр

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

ЭМС-ын 2017 оны
А/503 тушаал
“Эрүүл мэндийн
байгууллагыг магадлан
итгэмжлэх журам
батлах тухай”

Магадлан
итгэмжлэх
хүсэлт гаргах

Бичиг баримт
бүрдүүлэх

ЭМС-ын 2020 оны
А/179, А/180, А/554
тушаалууд

Өөрийн үнэлгээг
бодитой гаргах

Үр дүнг
тайлагнах

“Эмнэлгийн тусламж,
үйлчилгээний чанарын
хөгжлийн хөтөлбөр”

Магадлан итгэмжлэх шийдвэр
гарснаас хойш 45-60 өдрийн дотор
тусламж, үйлчилгээний чанарын
хөгжлийн хөтөлбөр/төлөвлөгөөг
боловсруулж, батлуулах

Хөтөлбөрт шинжээчийн
багийн өгсөн зөвлөмжийг
тусгах

ХҮҮХДЭД ҮЗҮҮЛЭХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ, ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ

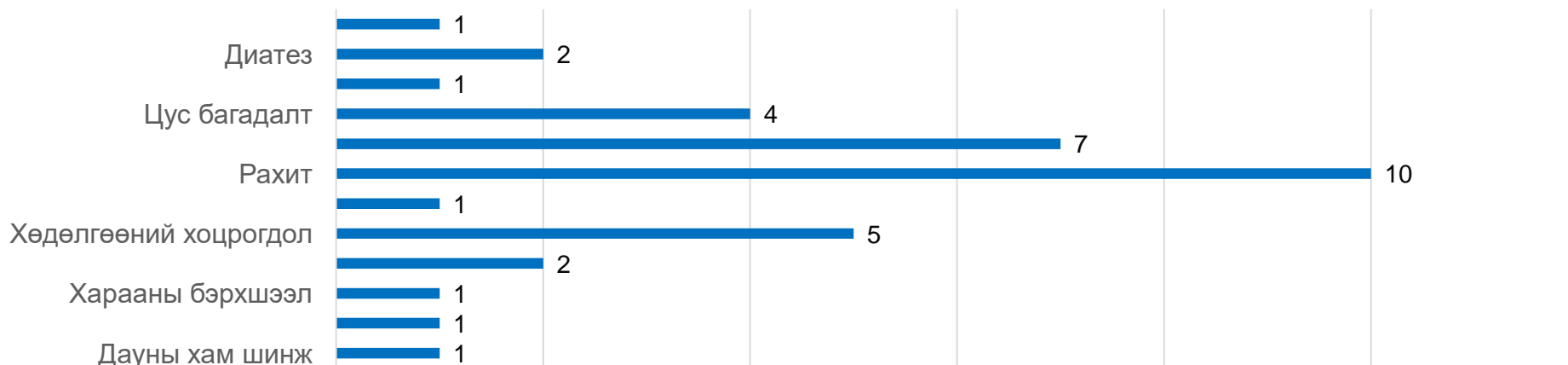
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД, БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2021 А/220 А/475 А/812

Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 9, 18, 36 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн
эрт илрүүлгийн үзлэг

Илрүүлэг

- ✓ Нийт 6698 хүүхэд хамрагдахаас 4783 буюу 71 хувь нь хамрагдаж хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээл 11 хүүхдэд, суурь эмгэг 25 хүүхдэд илэрсэн.
- ✓ Нарийн мэргэжлийн эмч болон харъяа эрүүл мэндийн байгууллагын хяналтад авч эмчилгээнд хамруулснаар 72 хувь нь сайжирсан.

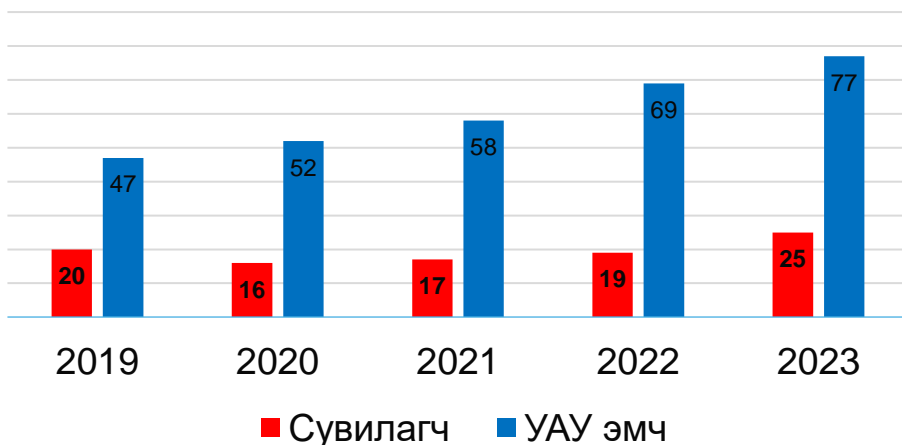

Уламжлалт анагаах ухаан

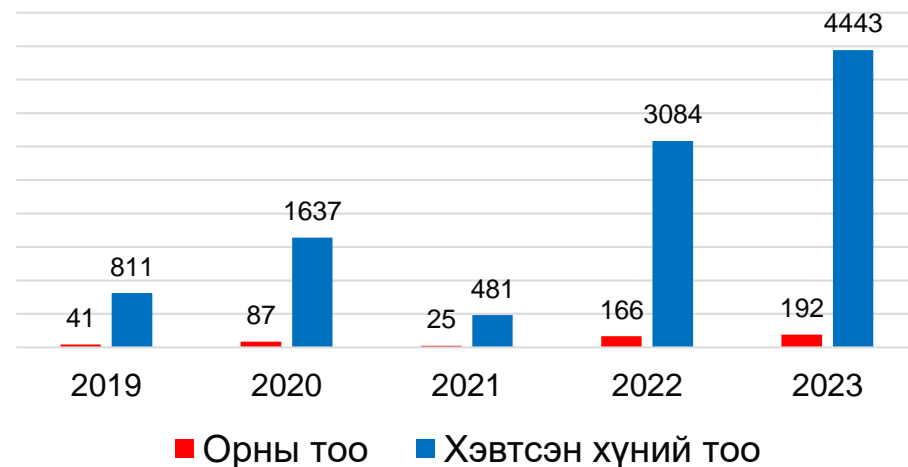

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ

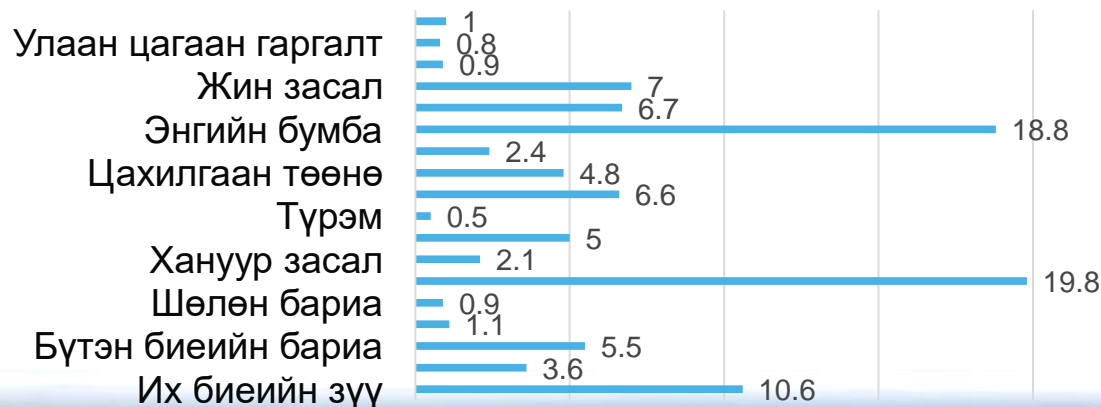
УАУ-ны эмч, мэргэжилтэн

Ор ашиглалт

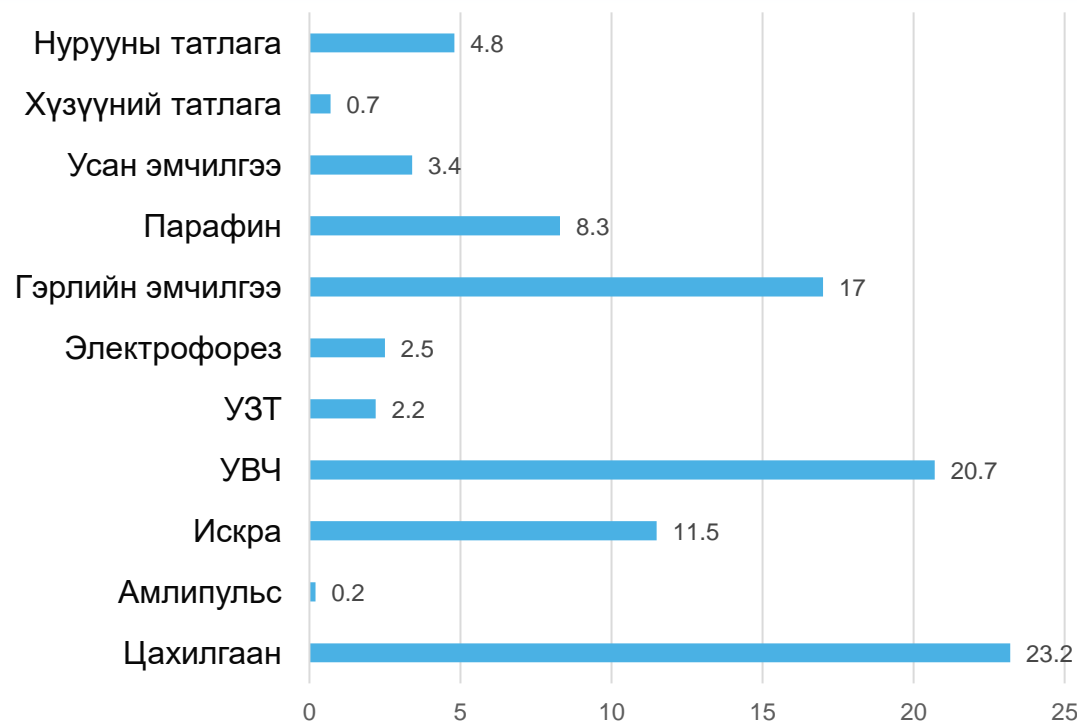

Хийгдсэн эмчилгээний төрөл

Эмчилгээний

Мэргэшсэн эмнэлгийн мэргэжилтэн хангалтгүйгээс эмчилгээний нэр төрөл цөөн байна.

Эрүүл мэндийн байгууллагын түвшинд:

- ✓ Хүүхдийг өвчлөхөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчилсөн тохиолдолд цаг алдалгүй, зөв үр дүнтэй эмчилгээ хийх нь хүүхдийн эрүүл мэнд, өсөлт хөгжил, амь насанд учирч болох эрсдэлийг бууруулах тул олон нийтэд түшиглэсэн ХӨЦМ -ийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх,
- ✓ Жирэмсний хяналтын хугацаанд эх түүний гэр бүлийн гишүүдэд жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үе, нярайн эмгэгийн үеийн аюултай шинж, хүндрэлийн талаар ойлгуулж эрүүл мэндийн тусламж хайх мэдлэгтэй болгох.
- ✓ Гэрийн эргэлтийн чанарыг сайжруулахын тулд идэвхитэй эргэлтийг тогтмол хийж, иргэдэд чиглэсэн эрүүл мэндийн мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны ажлыг түлхүү анхааран ажиллах.
- ✓ Иргэдийн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэг хангалтгүй, эцэг, эх, асран хамгаалагчийн хүүхдэд тавих анхаарал сулаас осол гэмтэлд өртөх эрсдэлийг нэмэгдүүлэх учир иргэдэд осол гэмтлээс сэргийлэх сургалт сурталчилгаа тогтмол хийх.
- ✓ Нярайд үзүүлэх сэхээн амьдруулалтын тусламж үйлчилгээний бүхий л үе шатанд багаар ажиллах, нярайн нэн шаардлагатай тусламжийг чанартай, хүртээмжтэй үзүүлэх.

Удирдлагын түвшинд:

- ✓ Нярайд тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг эмч нарын ур чадварыг ажлын байранд тогтмол дээшлүүлэх, дадлага ажил, гардан үйлдлийн сургалтыг тасралтгүй хийж хэвших.
(нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламжийг эрчимжүүлэх, хяналт үнэлгээг тогтмол хийх)
- ✓ Эх, хүүхдийн тусламж үйлчилгээнд байнгын хугацаатай хяналт үнэлгээ хийж, үр дүнг тооцдог байх

**Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа**

